

HAKA

Eesti Hariduse
Kvaliteediagentuur

Täienduskoolitusasutuse õppekavarühma kvaliteedi hindamine

Leoski Tööõigusabi OÜ
Õppekavarühm: Juhtimine ja haldus

HINDAMISARUANNE

Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

Eesti
tuleviku heaks

„Tööturuteenuste osutamine tagamaks paremaid võimalusi hõives osalemiseks“

2023

Täienduskoolitusasutuse nimi (jur)	Leoski Tööõigusabi OÜ
Veebilehe aadress	https://www.leoskikoolitus.ee/koolitused
Kontaktisik koolitusasutuses	Tiina Leosk
Hindamiskomisjon	<p>Kati Kukk (end. Nõuakas) - Komisjoni esimees. Kati on lõpetanud Eesti Maaülikooli majandusarvestuse ja finantsjuhtimise BA ning omandanud seal ka magistrikraadi ökonomikas ja ettevõtluses. Ta on olnud lektoriks ja külalislektoriks mitmetes Eesti kõrgkoolides (Lääne-Viru Rakenduskõrgkool, Tallinna Tehnikaülikool, Kaitseväe Akadeemia, Tartu Ülikooli Pärnu Kolledž) ja lugenud nendes erinevate ainete, sh finantsarvestuse, väikeettevõtluse, rahanduse, äriökonomika, transpordi ja logistika, loenguid. Alates 2022.a septembrist on Kati Tallinna Tehnikakõrgkooli Teenusmajanduse instituudi direktor. Ühtlasi õpetab ta samas koolis ka veokorraldusjuhi õppekaval ning omab täiskasvanute koolitaja tase 6 kutset. Kati on eraettevõtja, omades raamatupidamisbürood ja olles transpordiettevõtte juhatuse liige.</p> <p>Indrek Jänes - komisjoni liige. Indrek on omandanud EBS-s Rahvusvahelise ärijuhtimise eriala (BA) ja Tartu Ülikoolis Strateegilise juhtimise magistri. Indrek on Tallinna Majanduskoolis olnud ärianduse õppetooli juhataja ja lektor 6 aastat ning tegelenud seal ka õppekavade arendamisega. Lisaks on ta osalenud HAKA kutseõppe kvaliteedi hindamiskomisjonides ning Kutsekoja mitme kutsestandardi koostamise töörühmas</p>
Hindamiskoordinaator	Hillar Bauman
Hindamisperiood	August - september 2023
Valimi õppekavad	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ettevõtlusega alustamine ja äriplaani koostamine 2. Praktiline äriplaani koostamine

HINDAMISVALDKONDADE HINNANGUTE KOONDTABEL

Hindamisvaldkonnad

Koondhinnang hindamisvaldkonnale

1. Õppekava ja õppekavaarendus	<i>Nõuded on põhiosas täidetud</i>
2. Õppimine ja õpetamine	<i>Nõuded on täidetud</i>
3. Koolitajad	<i>Nõuded on täidetud</i>
4. Ressursid	<i>Nõuded on põhiosas täidetud</i>

Sisukord

Sissejuhatus	3
Õppekavarühma Juhtimine ja haldus analüüs hindamisvaldkondade lõikes	5
I ÕPPEKAVA JA ÕPPEKAVAARENDUS	5
II ÕPPIMINE JA ÕPETAMINE	8
III KOOLITAJAD	14
IV RESSURSID	15

Sissejuhatus

Täienduskoolitusasutuse õppekavarühma kvaliteedi hindamine on täienduskoolitusasutuse õppekavade ning nende alusel toimuva õppe ja õppealase arendustegevuse hindamine õppekavarühmas. Hindamist teostab Eesti hariduse Kvaliteediagentuur (edaspidi HAKA). Hinnatakse, kas kvaliteet vastab [täiskasvanute koolituse seaduses](#) (TäKS) ja [täienduskoolituse standardis](#) määratletud täienduskoolituse kvaliteedi nõuetele ning [HAKA juhendis](#) sätestatud kvaliteedikriteeriumitele.

Hindamise eesmärgiks on anda täienduskoolitusasutusele soovitusi õppe kvaliteedi parendamiseks õppekavarühmas ja tunnustada parimat kvaliteeti.

Hinnatavate õppekavade valiku on teinud HAKA asutuse veebilehel olevate koolituspakkumiste seast. Hindamiskomisjoni eesmärk on analüüsida õppe kvaliteeti õppekavarühmas ning anda analüüsi põhjal soovitusid õppe kvaliteedi parendamiseks. Komisjoni töö aluseks on täienduskoolitusasutuse esitatud õppekavarühma eneseanalüüs ja selle lisad, asutuse veebilehel olev teave ning vestlustel kogutud informatsioon.

Õppekavade ja õppe kvaliteeti analüüsitakse **4 hindamisvaldkonna** alla kuuluva **8 kriteeriumi** lõikes. Kriteerium on nõue, mille täitmist hinnatakse. Kriteeriumite all on toodud **suunised**, mis sisaldavad näiteid selle kohta, mida kriteeriumi hindamisel arvesse võetakse.

Hindamisvaldkonnad on:

- õppekavad ja õppekavaarendus,
- õppimine ja õpetamine,
- koolitajad,
- ressursid.

Hindamiskomisjon toob oma aruandes iga hindamisvaldkonna lõikes välja tugevused, parendusvaldkonnad koos soovitustega õppe kvaliteedi parendamiseks ning arenguvõimalused:

- **Tugevustena** on välja toodud head tavad, uuenduslikud lahendused jne, mis on andnud soovitud tulemusi ja seeläbi õppele lisaväärtust. Tugevused on enamasti kui nõuetele vastavus.

- **Parendusvaldkonnad ja soovitused** viitavad mittevastavustele või vajakajäämistele hindamiskriteeriumi nõuete täitmisel. Parendusvaldkonnad mõjutavad hindamisotsuse kujunemist.
- **Arenguvõimalused** on komisjoni soovitused arendustegevusteks, mis ei sisalda mittevastavust nõuete täitmisel ning mille arvestamine või mitteamvestamine on koolitusasutuse otsustada. Arenguvõimalused ei mõjuta lõpphinnangu kujunemist.

HAKA täienduskoolituse hindamisnõukogu kaalub hindamiskomisjoni hinnanguid hindamisvaldkondadele ja hindamisaruandes välja toodud tugevusi, parendusvaldkondi ja soovitusi ning võtab vastavalt [HAKA juhendis](#) sätestatud põhimõtetele vastu ühe järgmistest hindamisotsustest: a) asutus on positiivselt läbinud õppekavarühma kvaliteedihindamise ja talle on antud kvaliteedimärk; b) asutus on positiivselt läbinud õppekavarühma kvaliteedihindamise; c) asutus ei ole positiivselt läbinud õppekavarühma kvaliteedihindamist.

ÜLEVAADE HINDAMISPROTSESSIST

Asutus kooskõlastas HAKAga kvaliteedihindamise aja ja hindamiskomisjoni koosseisu 18.07.2023

Hindamiskomisjon sai asutuse õppekavarühma eneseanalüüsi koos lisadega 15.08.2023

Tagasiside asutuse eneseanalüüsi aruandele:

Asutus on eneseanalüüsi koostamisel järginud eneseanalüüsi vormi struktuuri ning andnud vastused kõigile kaheksale kriteeriumele. Kirjapandu on üldjoontes arusaadav ja annab lühiülevaate, kuidas ja mis alusel on õppekavad koostatud ning õppeprotsess kavandatud ja rakendatud. Õppekavade eneseanalüüs on koostatud analüüsivald, kuid pigem küsimus ja vastus vormis ning seejuures on kasutatud palju isikustamist ja mina-vormi ehk analüüsi koostaja on kirjeldanud pigem endast lähtuvalt, mida tehakse.

Koolitusasutus on eneseanalüüsi koostamisel lähtunud eelkõige eneseanalüüsi vormist ja toetavatest küsimustest. Analüüs on mõneti jäänud pinnapealseks. Näiteks on tegemist veebikoolitustega, kuid kriteeriumi 8 all on analüüsitud pigem füüsilist keskkonda. Eneseanalüüs peaks aga lähtuma just õppekavadest ja veebikeskkonnast ning kasutatavatest tehnoloogilistest vahenditest. Eneseanalüüsist ja muudest asutuse dokumentidest tuleneva informatsiooni põhjal koostas hindamiskomisjon küsimused, mida arutati veebikohtumistel koolitusasutuse juhi ja koolitajaga. Koolitusasutuse juhiga toimunud intervjuud segasid koolitusasutuse probleemid veebikeskkondade kasutamisel.

Vestlus asutuse esindajatega toimus 06.09.2023

HAKA saatis esmase hindamisaruande asutusele 19.09.2023

Asutus ei esitanud hindamisaruande kohta kommentaare.

HAKA edastas lõpliku hindamisaruande asutusele 26.09.2023

TÕENDID

Komisjoni hindamisaruanne põhineb järgmistel tõenditel:

- Ettevõtte poolt koostatud eneseanalüüs
- Õppekavade koopiad veebilehelt (seisuga 14.08.2023)
- Õppekorralduse alused veebilehelt (seisuga 14.08.2023)
- Koolitajate info veebilehelt (seisuga 14.08.2023)

- Kvaliteedi tagamise alused veebilehelt (seisuga 14.08.2023)
- Koolitusasutuse esitatud lisafotod parkimise ja õpperuumi kohta
- Koolitusasutuse esitatud lisadokumendid Õppekavade väljatöötamise alused ja Tagasiside küsimustik
- Näidis koolitusasutuse poolt väljastatud tunnistusest
- Intervjuudel kogutud vastused

Õppekavarühma Juhtimine ja haldus analüüs hindamisvaldkondade lõikes

I ÕPPEKAVA JA ÕPPEKAVAARENDUS

1. Õppekavad on ajakohased ja nende arendusprotsess on tõenduspõhine.

Suunised: Asutusel on olemas õppekavade väljatöötamise ja arendamise põhimõtted ja neid rakendatakse praktikas. Õppekava on välja töötatud sihtrühma ja/või tööturu vajadustest lähtuvalt. Kus võimalik, toetutakse valdkondlikele uuringutele (nt OSKA), ja kus asjakohane, lähtutakse valdkondlikest regulatsioonidest (nt määrused, rahvusvahelised standardid) või kutsestandarditest. Asutuses vaadatakse regulaarselt üle õppekavad, selgitatakse välja nende arenguvajadused, kasutades õppijate, koolitajate jt osapoolte (nt tööandjad) tagasisidet, ning uuendatakse õppekavasid, püüeldes parima kvaliteedi poole. Potentsiaalsele õppijale kättesaadav informatsioon veebilehel või muul avalikkusele kättesaadaval meediaplatvormil õppekava kohta on asjakohane.

ANALÜÜS

Õppekavaarenduses on ettevõttes olemas kindel protsess, kus on detailselt esile toodud struktuur ja kirjeldatud õppekavade väljatöötamise põhimõtted. Eneseanalüüsis tuuakse esile, et õppekavasid vaadatakse üle vähemalt üks kord aastas (viimati 10.04.2023). Samas jäi selgusetuks, milliseid muudatusi/parandusi on arendustegevuses õppekavadesse sisse viidud. Vestluses asutuse juhi ja koolitajaga toodi esile, et viimased tehtud muudatused kanduvad ajas tagasi umbes 1,5-2 aastat, kui Töötukassa muutis äriplaani juhendvormi. Parandusi on tehtud ka seoses maksumuudatustega. Peamiselt on muudatuste tegemistesse kaasatud asutuse juht, koolitusjuht ja koolitaja. Kuidas ja millise ajagraafiku alusel toimub õppekava arendusprotsess, jäi hindajatele siiski ebaselgeks ning ei olnud piisavalt täpselt ka intervjuu käigus asutuse juhil selgitatud. Vestluses koolitusasutuse esindajatega toodi esile, et arendustegevusse on kaasatud erinevad osapooled, eesmärgiga siduda omavahel osapoolte vajadused. Koolitaja on ise ettevõtja ning Ettevõtlike Noorte koja liige, kus läbi selle tegevuse on võimalik saada sisendit õppekavade arendustegevusse. Alati lähtub koolitaja ka koolitamisel olevate rühmade eripärast ning vastavalt vajadusele muudab õpetamisel olevate teemade sisu ja mahtu. Eneseanalüüsis tuuakse esile, et õppekavades muudatuste tegemise aluseks on OSKA raportite ettepanekud ja tulemused.

Koostöö väliste huvipooltega jääb ebatäpseks ja ei selgunud ka intervjuude käigus.

Tagasiside kogumine õpperühmadelt on tavapärane tegevus, mis leiab aset peale igat koolitust. Komisjonil oli võimalus tutvuda tagasiside vormiga, aga konkreetseid näiteid saadud tagasiside osas ei olnud koolitusasutusel komisjonile esitada. Siinkohal soovitab komisjon regulaarselt kogutud tagasisidet arhiveerida, tuues esile tagasisidest tehtud muudatused.

Komisjoni seisukohast on õppekavade arendusprotsessi nõuded põhiosas täidetud. Õppekava arendamisel tuleks lähtuda uusimast kutsestandardi versioonist.

Tugevused

- 1) Koolitaja on ise ettevõtja ja erinevate ettevõtlikkust innustavate ühenduste liige, mis võimaldab tal osaleda sisukalt õppekavade arendamise protsessis.

Parendusvaldkonnad ja soovitused

- 1) Hindamisel olevates õppekavades viidatakse, et koolituste aluseks on väikeettevõtja tase 5 kutsestandard, mis on aga enam kui aasta tagasi uuendatud. Vajalik on viia õppekavad kooskõlla kehtiva kutsestandardiga.

Arenguvõimalused

- 1) Õppekavaarenduse järjepidevuse huvides oleks soovitatav korrastada kogutud õppekavaarenduse informatsioon, et muudatusi oleks võimalik ajas jälgida ja oleks olemas n-ö koht, kust edasistele arendustele saaks sisendinfot, mida, kuidas ja miks tehti eelnevalt.

Kokkuvõttes toob komisjon välja õppekavade arendamise järjepidevuse ja selguse tagamise vajaduse ja kutsestandardiga vastavusse viimise. Õppekavad muus osas on praktilise väärtusega ja nende arendamise protsess kirjeldatud. Koolitusasutusel oleks vajalik analüüsida õppekavade arendamise vajadusi laiemalt ja teha rohkem koostööd väliste ekspertidega.

2. Õppekava erinevad osad moodustavad sidusa terviku. Õpiväljundid vastavad õppekava eesmärgile ja sisule ning on õppekavas planeeritud õppeaja ja meetoditega saavutatavad.

Suunised: Õpiväljundid kirjeldavad koolituse lõpuks omandatavaid teadmisi, oskusi ja hoiakuid ning nende saavutamist õppija poolt on võimalik kas koolituse käigus ja või selle lõpus hinnata. Kus asjakohane, vastavad õpiväljundid valdkonna kutsestandardi ja/või regulatsiooni nõuetele ([täienduskoolituse standard § 2 lg 2](#)).

Õppekava erinevad osad – pealkiri, eesmärk, õpiväljundid, õpingute alustamise tingimused (sh digiõppes osalemiseks vajalikud nõuded), õppesisu, õppemeetodid, hindamine, õppemaht – on omavahel kooskõlas ja moodustavad sidusa terviku ning võimaldavad koolituse sihtrühmal ettenähtud ajaga saavutada õpiväljundid. Koolituse kirjelduses on nimetatud, milliseid tehnoloogilisi vahendeid õppijal on vaja, et veebiõppes osaleda.

ANALÜÜS

Ettevõtte kodulehel on mõlemad hinnatavad õppekavad kergesti leitavad ning nende ülesehitus on loogiline ja lugeja jaoks arusaadav. Sihtgrupi kirjeldamisel õppekavas „Ettevõtlusega alustamine ja äriplaani koostamine“ on välja toodud, et õppekava on suunatud vähemalt keskharidust omavatele inimestele ning õppekavas „Praktiline äriplaani koostamine“ on oodatud osalejad, kes omavad kutse- või kõrgharidust. Komisjonile jääb selgusetuks, milleks selline jaotus vajalik on. Vestluses koolitusasutuse esindajatega ei olnud komisjoni liikmetel võimalik saada ühest seisukohta, miks selline tingimus õpingute alustamiseks vajalik on. Põhjuseks toodi esile, et seda nõuab väikeettevõtja tase 5 kutsestandard või töötukassa poolt loodud tingimused, mis tegelikkuses kinnitust ei leidnud. Ettevõtte veebilehel olevad koolituste kirjeldused erinevad samal lehel olevatest õppekava kirjeldustest (õpiväljundid, sihtgrupp jne.)

Õppekavades on õpingute alustamise tingimuseks märgitud eesti keele ja arvuti kasutamise oskus (tekstitöötlus, tabelarvutus). Samas ei tule esile, milline peaks olema nende oskuste tase ning kuidas kontrollitakse ettenähtud tingimusi.

Kokkuvõtte õppekavadest:

Äriplaani koostamine. Ettevõtlusega alustamine. Põhjalikult on kirjeldatud õpiväljundid ja õppesisu, mis omandatakse 90 akadeemilise tunni jooksul, millest 64 on auditoorne õppetöö ja 26 iseseisev töö. Õppekava ajaline maht ei tundu olevat kooskõlas õpiväljundite saavutamise ja õppesisuga, mille tulemusena ei ole võimalik saavutada õppekavas kirjeldatud kompetentse. Komisjoni hinnangul on õppekavas võrreldes ajalise mahuga liiga

palju teemasid ja õpiväljundeid. Vestluses kooli esindajatega selgus, et tegemist on Töötukassa poolt esitatud nõudmistega (vähemalt 56 tundi), mis käesoleval juhul on täidetud. Kuid sellele vaatamata soovib komisjon õppekava jagada väiksemateks osadeks ning suurendada õppetegevuses akadeemiliste tundide mahtu, sest arvestades äriplaani koostamise aluseks olevate ideede erinevust, võib olla vajalik suurendada just erinevate valdkondade spetsiifikat, et koolitaja jõuaks antud ajaraamistikus rohkem pühenduda.

Selleks, et saada parem ülevaade õppekava õppemahu jaotumise kohta võiks kaaluda võimalust lisada õppesisu iga teema kohta ajakulu, mis tagab võimaluse õppemahu paremaks hindamiseks. Vestluses koolitajaga selgus, et koolitajal on olemas tööriistana detailsem ülevaade teemade käsitlemisel ning on olemas konkreetne loetelu töödest ja tähtaegadest, mille alusel toimub omandatud õpiväljundite hindamine.

Kuna tegemist on veebikoolitusega, mis koolitaja hinnangul on korraldusliku poole pealt kontaktõppega võrreldes mõnevõrra ajamahukam, siis õpiväljundite omandamine ja õppesisu läbimine on sedavõrd lühikese ajaga väga keeruline ning omandatavad teadmised võivad jääda pealiskaudseks. Veebiõppes osalemise tingimusi ei ole koolituse kirjelduses esitatud. Koolitus toimub veebis, seega oleks vajalik juurde lisada digiõppes osalemise tingimused, kirjeldus, selgitus, nõuded. Tuginedes koolitaja kogemusele ja kursuse ülesehitusele veebikeskkonnas tödes koolitaja, et aeg-ajalt on olnud vajalik õppemeetodeid ja metoodikat ümber kujundada, eesmärgiga õpiväljundite paremaks omandamiseks.

Eneseanalüüsis on hästi esitletud/seostatud õpiväljundite, õppekava osade hindamise omavaheline sidusus. Samas juhib komisjon tähelepanu, et eneseanalüüsis ja kodulehel esitatud koolituse kirjeldus erineb samal veebilehel avanevast õppekavast. Komisjon soovib teha vastavad parandused. Kuna kooli kodulehel ei tule esile omandatavate kompetentside, õpiväljundite ja õppesisu omavaheline seos, siis võiks kooli kodulehel kasutada sarnase ülesehitusega tabelit nagu seda on esitatud eneseanalüüsi aruandes. Vestluses koolitajaga selgus, et kuna koolitused tuginevad äriplaani loomisele, siis õppetegevuse oluliseks osaks on äriplaani eri peatükkide valmimine ja pidev tagasisidestamine.

Iseseisva töö osa on käsitletud väga lakooniliselt. Siinjuures soovib komisjon selgitada õppijatele iseseisva töö õppesisu, -mahtu ja ülesandeid põhjalikumalt. Vaatamata küsimustele ajalise vastavuse osas hindab komisjon, et õppekava on loogilise ülesehitusega ja sidus.

Praktiline äriplaani koostamine. Õppekava puhul on loogiliselt kirjeldatud õpiväljundid ja õppesisu, mis annavad hea ülevaate õppekava struktuurist. Kuna õppekava on struktuurilt selgesti mõistetav, on õpiväljundite saavutamine ettenähtud mahus proportsionaalselt õigetes raamides. Koolituse pikkuseks on 36 akadeemilist tundi, millest 18 on auditoorne õppetöö ja 18 iseseisv. Õppekavas nimetatud kolm õpiväljundit on, arvestades sihtgrupi spetsiifikat, võimalik hindamiskomisjoni hinnangul sellises ajaraamistikus saavutada.

Tugevused

- 1) Hästi esitletud/seostatud õpiväljundite, õppekava osade hindamise omavaheline sidusus.
- 2) Mõlemas õppekavas on õpiväljundid ja õppesisu põhjalikult kirjeldatud.

Parendusvaldkonnad ja soovitused

- 1) Eneseanalüüsis ja kodulehel esitatud koolituse kirjeldus erineb samal veebilehel avanevast õppekavast. Ühtlustada tuleb ettevõtte kodulehel olevate õppekavade tutvustused ja samas kohas olevad/avanevad õppekavade failid. Komisjon soovib kooli kodulehel olevate koolituste avanemisel tuua esile lihtsalt kursuse lühikirjeldus/iseloomustus (vaba tekstina) ning seejärel lisada link konkreetsele õppekavale.

- 2) Tegemist on veebikoolitustega, kuid vastavad nõuded õppekavas puuduvad. Digiõppes osalemise tingimused, kirjeldus, selgitus ja nõuded tuleks lisada õppekavadesse.

KOONDHINNANG HINDAMISVALDKONNALE ÕPPEKAVA JA ÕPPEKAVAARENDUS

Esitatud õppekavade sisud vastavad teemale ja õpiväljundid on seostatud saavutamist vajavate eesmärkidega. Õppekavade arenduse puhul on koolitusasutus edastanud tutvumiseks õppekavade loomise protsessi kirjelduse, mis on heaks aluseks täiendavate kavade loomisel ja ka õppekavade arendamisel. Õppekavade arendamise protsess jäi hindamiskomisjonile siiski ebaselgeks ning ei täpsustunud piisavalt ka intervjuu käigus. Koolitusasutuse juht suunas küsimuse pigem koolitajale, kuid hindamiskomisjon oodanuks vastusena siiski asutuse nägemust.

Õppekavaarendust ja just eesmärkide seadmist on eneseanalüüsis selgitatud subjektiivselt ja pigem lähtuvalt koolitusasutusele sobivast ehk n-ö mugavast lahendusest. Hindamiskomisjon eeldanuks siinkohal, et koolitusasutus panustab enam õppekavaarendusse ning teeb tihedamat koostööd väliste huvipooltega. Koolitajale on jäänud senini peamine vastutus ja vestlusel koolitajaga ei selgunud ka koolitaja täpsem visioon õppekavade edasisest arendamisest. Koolitaja on valmis panustama ja teemasid jooksvalt koolitustesse sisse võtma, kuid õppekavade arendamine vajaks ka koostööd väliste huvipooltega.

Õppekavad on sidusad ja eesmärgid vastavad õpiväljunditele. Komisjoni hinnangul võiks asutus vaadata üle ettevõtlusega alustamise ja äriplaani koostamise koolituse ajaraamistiku ning mõelda koolituse pikemaks arendamiseks.

ÕPPEKAVA JA ÕPPEKAVAARENDUS:

Nõuded on põhiosas täidetud

II ÕPPIMINE JA ÕPETAMINE

3. Koolitaja suunab õppijaid õppimise eest vastutust võtma.

Suunised: *Õppijad on kaasatud õppeprotsessi kujundamisse. See tähendab, et õppeprotsessi alguses on õppijatega läbi arutatud, mis on õppekava eesmärk, õpiväljundid, kuidas toimub õppimine ja hindamine ning kuidas antakse tagasisidet. Koolituse alguses on kaardistatud, milliste ootustega on õppijad koolitusele tulnud ning nende ootustega arvestatakse.*

ANALÜÜS

Eneseanalüüsis on toodud esile, et õppijatega arutatakse läbi nende ootused eelseisvaks õppeperioodiks, tutvustatakse õppekava eesmärgid ning räägitakse hindamisest ja tagasiside andmisest õppijatele. Selline lähenemine on kindlasti toetav tegevus õpiväljundite saavutamiseks. Koolitusele tulijate puhul on koolitaja teinud eelduse, et nad on vajaduspõhised õppijad ja seega motiveeritud. Kuidas tegeletakse motivatsiooni hoidmisega

või nende õppijatega, kellel siiski ei ole piisavalt eneseteadlikku motiveeritust, jäi selgusetuks. Sellist motiveerituse eeldust tehes peaks koolitaja kirjeldama ka koolitusel osalejate motivatsiooni hindamist ehk kuidas jälgitakse ja hinnatakse õppijate motivatsiooni koolituse jooksul.

Koolitusasutusel on olemas tagasiside saamiseks vastavad vormid, mille kaudu õppijad oma hinnanguid saavad anda.

Vestluse käigus koolitusasutuse esindajatega selgus, et kui on tegemist Töötukassa poolt suunatud õppijatega, siis õpingute alustamiseks vajalike tingimuste kontrolli teostab Töötukassa ise. Õppijad, kes tulevad koolitusele lisaks (mitte Töötukassa kaudu), siis nende puhul tingimuste täitmise kontrolli ei toimu. Ei selgunud, kui suure osa moodustavad väljastpoolt Töötukassa suunamist tulevad koolitatavad. Kuna tegemist on veebikoolitustega, tekkis komisjonil küsimus, kuidas saab koolitaja kindel olla, et õppijatel on olemas vastav tarkvara iseseisvate ülesannete lahendamiseks. Vestluse käigus sai komisjon vastuse, et käesoleva hetkeni selle võimaliku probleemiga küsimusi tekkinud ei ole ja kõik õppijad on saanud oma ülesannetega kenasti hakkama. Veebikoolituste edukaks toimimiseks muudab koolitaja üsna sageli iseseisvate- ja grupitööde sisu ja mahtu, eesmärgiga tagada parem /kvaliteetsem õpiväljundite omandamine.

Tugevused

- 1) Koolitusel osalejatega arutatakse läbi ootused eelseisvaks õppeperioodiks.

Arenguvõimalused

- 1) Tarkvara (tekstitöötlus/tabelarvutus) oskuste kontroll koolitusele kandideerimisel on tagasihoidlik, seoses sellega soovitab komisjon luua hindamist võimaldav protsess, mis tagaks ühtlase õppegrupi kvaliteedi.

4. Koolitajad kasutavad õppekava elluviimisel asjakohaseid õppemeetodeid, mis toetavad õppijat õpiväljundite saavutamisel.

Suunised: Koolitaja lähtub koolituse läbiviimisel õppekavast ja toetab õppijat õppe protsessis. Kui koolitust viib läbi mitu koolitajat, on koolitajad koostöös läbi arutanud terve koolituse sisu ja tagavad, et koolitus moodustab õppija vaates terviku.

Õppemeetodid on asjakohased: nende valikul on arvestatud koolituse eesmärgi, õpiväljundite ja sihtrühmaga ning need toetavad õppijat õpiväljundite saavutamisel. Koolitaja kasutab õppekava eesmärkide saavutamiseks paindlikke ja vaheldusrikkaid ja õppijate eripärasid arvestavaid lähenemisi, mis toetavad õppijate õppimist ning õpioskuste arengut.

ANALÜÜS

Kahe hinnatava õppekava puhul on tegemist veebikoolitustega. Eneseanalüüsi aruandest ei tule esile, milliseid toetavaid õppemeetodeid õpiväljundite omandamisel täpsemalt kasutatakse. Vestluses koolitajaga selgus, et valdavalt kasutatakse rühmatööde tegemist, mille aluseks on äriplaani struktuur. Erinevate digikeskkondade ja tarkvara kasutamine õppemeetodina ei ole hetkel probleeme tekitanud. Kursusele registreerudes kinnitavad õppijad enda digioskuseid, kui koolituse käigus tekivadki probleemid, siis leiab koolitaja operatiivse lahenduse.

Koolitavad on ka ise aktiivsed, rääkides läbi erinevate suhtluskeskkondade enda grupikaaslastega ning leiavad ise lahendused tekkinud küsimustele. Sellest tulenevalt ei pea koolitusasutuse juhi hinnangul erinevate digikeskkondade õpetamist läbi viima. Vestluse käigus tõi koolitaja esile, et õppetegevuse käigus arvestatakse ka õpilaste erisustega, erineva õpivõimekusega ja motivatsiooniga. Selle tarbeks toimub kohe koolituse alguses tutvumisring, mille käigus õpilased räägivad oma tegemistest ettevõtluses, äriideest. Vestluse käigus selgub, kas keegi plaanib taotleda toetusi lisafinantseeringute tarbeks. Nende jutuajamiste käigus tuleb esile ka õppijate taust. Saadud informatsiooni baasil on koolitajal võimalus ette valmistada individuaalne lähenemine ning pakkuda välja konsultatsioonid. Koolitaja arvates on tema elukogemus ja äriplaanide hindamise kogemus andnud oskuse inimesi lugeda/mõista ja nende võimekust hinnata.

Koolitaja kompetents on tõendatud ja koolitaja omab nii didaktilisi- kui valdkonnaspetsiifilisi teadmisi ja oskusi nimetatud õppekavadel koolituste läbiviimiseks. Koolitaja põhjendas vestluse käigus oma valitud õppemeetodeid ja hindamise- ning tagasisidestamise süsteemi olemust ja sisukust.

Tugevused

1. Rühmatööde rakendamine tugineb äriplaani struktuurile, luues tervikpildi äriidee kujunemisest.
2. Õppijate aktiivne omavaheline suhtlus loob aluse meeskonnatundeks, mis aitab läbi koolituse püsida kaaslastega ühtses tempos.

5. Õppekavas on sätestatud lõpetamise tingimused ja väljastatavad lõpudokumendid. Õppija saab koolitajalt tagasisidet oskuste, teadmiste ja hoiakute omandamise kohta. Tunnistuse andmise korral hinnatakse kõikide õpiväljundite saavutamist.

Suunised: Lõpetamise tingimused on asjakohased ja lõpetamise dokumentide väljastamisel lähtutakse seaduse nõuetest ([täienduskoolituse standardi § 2 lõike 1 punktis 9 ja § 3 lõigetes 1 ja 2](#)). Kui koolituse lõpus antakse tunnistus, siis on alati hinnatud kõikide õpiväljundite saavutamist ja antud selle kohta õppijale tagasisidet. Hindamine on läbipaistev ja objektiivne ning toetab õpiväljundite saavutamist. Kui koolitus lõpeb tõendiga, siis annab koolitaja igale õppijale arengut toetavat tagasisidet oskuste, teadmiste ja hoiakute omandamise kohta. Hindamine ja tagasiside andmine toimub kas õppeprotsessi käigus või lõpus.

ANALÜÜS

Lõpudokumendid on nimetatud ja saamise tingimused õppekavades lahti kirjutatud. Õpiväljundite hindamise puhul ei ole kirjeldatud, kuidas see täpselt toimub. Näiteks, kuidas toimub grupiarutelu hindamine, mis on mitme väljundi puhul toodud hindamismeetodina. Vestluses koolitajaga selgus, et iseseisvad tööd saadetakse kirjalikult e-mailiga. Seeläbi saab koolitaja tervikpildi, kuidas õppijate edasiliikumine õppetegevuses toimib. Igale inimesele annab koolitaja kirjaliku tagasiside. Kui õppija ettevalmistus ei ole olnud piisav, kirjutab koolitaja mahukama tagasiside koos soovitusliku lugemismaterjaliga. Koolitusmeetodite valikul teeb koolitaja tihedalt koostööd koolitusasutusega ning tänu koolitusasutuse juhi abile on koolitusprotsessi heaks toimimiseks kõik eeldused loodud. Kohapealne õhustik edukaks koolituse toimimiseks on igati hea ja toetav. Lõpptulemuse hindamine toimub valmiva äriplaani raamistikus, mis annab koolitusel osalejale hea ülevaate enda edasijõudmisest koolituskaval kui ka arendamist vajavates küsimustes.

Tagasisidestamise meetodina nimetas koolitaja kirjalikku tagasisidestamist e-kirja teel ja jooksvalt suulist tagasisidestamist. Tagasiside andmine võiks olla kompaktsem ja täpsemalt lahti mõtestatud. Pidev e-kirjade teel jooksva tagasiside andmine ei mahu hindamiskomisjoni hinnangul koolitaja tööaja sisse ja võib tekitada e-kirjade kadumist või ebaselgust koolitavate jaoks. Veebikeskkonnas läbiviidavate koolituste puhul ei selgu ka täpsemalt, kuidas toimub jooksvalt tagasiside andmine, kas lihtsalt kirjeldava tekstina või süstemaatilisemalt.

Tugevused

- 1) Koolitusel osalejad saavad peale koolitust personaalse tagasiside.

Arenguvõimalused

- 1) Personaalne tagasiside e-mailide vahendusel on liiga ajamahuks, siis komisjoni soovitusel võiks koolitus olla loodud kursusena Moodle keskkonnas, mis võimaldab anda õppijatele nii tagasisidet, hinnanguid ja hindamist ühtses keskkonnas. See täiustaks ka õppijate digioskuseid ja samas aitaks koolitajal olla tagasisidestamisel ajaliselt efektiivsem.

6. Õppijatelt kogutakse tagasisidet õppimisele ja õpetamisele ning tulemusi analüüsitakse ja arvestatakse õppeprotsessi parendamisel.

Suunised: *Õppijaid innustatakse andma koolitajale tagasisidet õppimise ja õpetamise protsessi kohta. Tagasisidet kogutakse süsteemselt. Tagasiside küsimused kajastavad koolituse erinevaid aspekte, näiteks õppijate rahulolu õppesisu, meetodite, hindamise, õppe mahu ja koolitajaga. Tagasiside tulemusi analüüsitakse ja arvestatakse õppeprotsessi parendamisel.*

ANALÜÜS

Tagasiside kogumine toimub nii ankeetidega kui koolituse vältel suuliselt. Jooksva tagasiside puhul on kirjeldatud, kuidas grupidünaamikat püütakse arendada ja passiivsemaid suunata. Koolitusasutusel on ettevalmistatud tagasisideküsimustik, mida kasutatakse koolituse lõpus üldise tagasiside andmiseks. Vestlusel koolitajaga selgus, et tagasiside jõuab koolitajani ning on seni olnud väga positiivne, aga muutusteks õppekavas sisendit ta eriti saanud ei ole. Viimasel ajal on koolitaja õppijate tagasisidele tuginevalt lisanud näpunäiteid konkreetsete toetuste saamiseks, rohkem fookust on pandud turundust käsitlevatele teemadele ning vähendatud on mahtu raamatupidamisele.

Komisjoni arvates on kasutusel olev küsimustik mõnevõrra pinnapealne (puuduvad õppe sisu hindavad küsimused) ning sellest tulenevalt soovitab komisjon kasutada õppesisule suunatud küsimustikku, mis annab parema ülevaate koolituse erinevatest teemadest.

Arenguvõimalused

- 1) Kasutusel olev küsimustik on mõnevõrra pinnapealne ning sellest tulenevalt soovitab komisjon kasutada rohkem õppesisule suunatud küsimustikku, mis annaks parema ülevaate koolituse erinevatest teemadest.

- 2) Peale tagasiside küsimustiku korraldamist oleks otstarbekas koguda ettepanekud kokku ja protokollida vajalikud muudatused ning nende rakendamise kava.

KOONDHINNANG HINDAMISVALDKONNALE ÕPPIMINE JA ÕPETAMINE

Õppetöö läbiviimine on õppekavades üldiselt kirjeldatud. Kuna esitatud õppekavadel toimub koolitus veebipõhiselt, siis jääb õppekavades aga ebaselgeks, kuidas ja millisel moel toimub suhtlus koolitajaga. Intervjuust koolitajaga selgus, et koolitaja on valmis tegema jooksvalt muudatusi koolitusprogrammis ja arvestama seejuures koolitusel osalejate soove ja vajadusi näiteks erinevate teemade käsitlemise puhul. Kui suurel määral selliselt jooksvalt õppekava sisu muudetakse, ei selgunud. Pigem võiks tagasisidestamise põhjal mõelda ka järgnevate koolituste sisu arendamisele. Koolitusasutuse juht selgitas intervjuul korduvalt tööõiguse teemade sisseviimist kui õppekava arendust.

Koolitusel osalejad saavad tagasisidet koolitajalt jooksvalt, mis on igati põhjendatud ja vajalik sellist laadi koolituste puhul, kus lõpptulemusena peab valmima reaalne äriplaan. Tagasisidestamine ja materjalide esitamine võiks olla kompaktsemalt ja süstematiseeritumalt läbi mõeldud. Hindamiskomisjon ei pea optimaalseks lahenduseks e-kirjade teel pidevat tagasisidestamist, eriti veel olukordades, kus mitmel koolitataval võib olla samalad küsimused.

Õpetamise protsess on koolitajal hästi läbi mõeldud ja valitud sobivad meetodid eesmärkide saavutamiseks, mis on õppekavades kehtestatud. Koolitaja kompetentsid on tõestatud ja selgusid ka intervjuu käigus.

ÕPPIMINE JA ÕPETAMINE:	Nõuded on täidetud
-------------------------------	---------------------------

III KOOLITAJAD

7. Koolitajatel on koolituste läbiviimiseks vajalik erialane kvalifikatsioon, õpi- ja/või töökogemus ja täiskasvanute koolitaja pädevus. Info koolitajate kompetentside kohta on kättesaadav koolitusasutuse veebilehel. Koolitaja arendab regulaarselt oma erialaseid ja täiskasvanute koolitaja pädevusi.

Suunised: Info kõigi koolitajate kompetentsust tõendava kvalifikatsiooni, õpi- ja/või töökogemuse kohta on kättesaadav koolitusasutuse veebilehel ([TäKS § 11 lõige 2](#)). Veebilehel on koolitajate kompetentside kirjelduses lisaks erialasele kvalifikatsioonile ja varasemale töökogemusele märgitud asjakohane erialane ja täiskasvanute koolitamise alane enesetäiendamine. Koolitusasutus on määratlenud nõuded koolitajatele (sh praktikajuhendajatele) ning neid rakendatakse koolitajate (sh praktikajuhendajate valikul). Asutusel on olemas praktika läbiviimise põhimõtted. Koolitaja analüüsib oma tegevust, võttes mh arvesse õppijate tagasisidet, ning hoiab end kursis uuemate suundadega nii eriala- kui täiskasvanukoolituse valdkonnas.

ANALÜÜS

Koolitaja on valdkonna spetsialist, tunneb nii õpetatavat valdkonda, kui omab ka didaktilisi oskuseid. Koolitaja kompetents on tõestatud ja avalikustatud koolitusasutuse veebilehel. Koolitaja arendab ennast nii valdkonna- kui

õppetöö läbiviimise spetsiifiliselt. Koolitaja eneseareng on koolitusasutuse juhi sõnul tagatud võimalusega osaleda erinevatel koolitustel. Lisaks on koolitaja valmis tegema oma töös muudatusi ka õppijatelt saadava tagasiside põhjal.

Intervjuu käigus selgusid ka koolitaja digipädevused ja oskused viia läbi veebikoolitusi. Koolitaja tegeleb enda pideva arendamisega ja on valmis rakendama erinevaid meetodeid, et kaasata veebikeskkonnas osalejaid aktiivselt koolitusel kaasa lööma.

Tugevused

- 1) Pädev koolitaja, kelle pädevus on ka tõendatud

KOONDHINNANG HINDAMISVALDKONNALE KOOLITAJAD

Koolitaja kvalifikatsioon vastab nõuetele ja ta on pädev antud valdkondades koolitus läbi viima.

KOOLITAJAD: Nõuded on täidetud

IV RESSURSID

8. Füüsiline ja/või digiõppe keskkond on asjakohane ja toetab õppijat õpiväljundite saavutamisel.

Suunised: Füüsiline keskkond vastab tervisekaitse, töötervishoiu ja tööohutuse nõuetele ja on õppijatele ohutu. Koolituse kirjelduse juures on olemas info ruumide ligipääsetavuse osas. Veebikeskkonnas läbiviidava õppe puhul arvestatakse õppija vajadustega. Õppija toetamiseks õpiväljundite saavutamisel on kavandatud aja- ja asjakohased digitehnoloogilised lahendused, sh vajadusel e-õppe keskkond.

ANALÜÜS

Koolitusasutus on tõendanud füüsilise keskkonna sobivust koolituste läbiviimiseks. Kirjeldanud koolitusruume, parkimisvõimalusi jms, kuid hinnatavate õppekavade puhul on tegemist veebikoolitustega, mille puhul kasutatakse zoom-keskkonda. Õppekavades veebiõppega seotud tingimusi ja nõudeid käsitletud ei ole.

Veebikeskkonnas hakkama saamiseks pakub koolitusasutus eelnevat konsultatsiooni. Samas aga ei selgunud, kes viib konsultatsiooni läbi, kas selleks on koolitusasutus või on see koolitajale nõu lisatööks. Koolitusasutuse juht zoom-keskkonnaga hästi hakkama ei saanud.

Erivajadustega osalejatele vajalikku tehnilist lahendust ei pakuta, vaid see on koolitusel osalejal endal vaja tagada.

Zoom keskkonna sobilikkust ei sea komisjon kahtluse alla, pigem jäi ebaselgeks, kuidas siiski tagatakse koolitusel osalejate piisav tehniline varustatus ja hakkama saamine veebikeskkonnas ja kas selle välja selgitamiseks ei koormata liialt koolitajat ja ei kulutata koolituse aega.

Parendusvaldkonnad ja soovitused

- 1) Zoomi keskkonna kasutamise vajadus, nõuded ja tingimused tuleb õppekavades välja tuua. Praegu sellekohane info õppekavades puudub.

KOONDHINNANG HINDAMISVALDKONNALE RESSURSID

Koolitusasutus on esitanud tõenditena ja eneseanalüüsis kirjeldanud füüsilist keskkonda, mis aga antud õppekavade puhul ei ole oluline, sest koolitused viiakse läbi veebipõhiselt.

RESSURSID: Nõuded on põhiosas täidetud